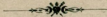

مجموعه آداب و اخلاق

۱۶ مجلدی است

ذی الحجه ۱۳۱۳

جزء، عدد : ۵۶

کندولرینی اولدیرن چو جقلر

[فرانسز مؤاخذ مشهوری فرانسیتی سارسه نك بر مقاله سندن مالا ترجمه در]

استایستیقلردن آکلاشلدیغنه کوره فرانسه ده کنجبار آره سنده تلف نفس ایدنلرک مقدارى کتدکجه زیاده لشمکده در . اون آلتی یاشسندن دون اولان اطفال .
مراهقه آره سنده کندی کندولرینی اولدیرنلر ۱۸۸۰ سنه سنده ۵۵ نفر دن عبارت ایکن ۱۸۹۰ ده سکسان و ۹۲ ده سکسان سکزه بالغ اولمشدر .

حد بلوغه واصل اولوبده هنوز سن رشده داخل اوله میانلر، یعنی ۱۶ ایله ۲۱ یاشنده کی کنجبار آره سنده دخی تلف نفس ایدنلرک مقدارى ۱۸۸۰ ده ۲۶۷ و ۱۸۹۰ ده ۳۵۸ ایکن ۱۸۹۲ ده درت یوز یتمش بشه جیقمشدر .

شایان تأسفدرکه، استایستیقلر اسباب اتخاری بیلدیرمیور . حال بوکه اصل آره نه جق، و بیلدیریه جک و یلشمسندن استفاده ایدیه جک جهت او ایدی .

ایا بار حیاتدن قورتلق استیانلر بو زمانده نه دن زیاده اولیور ؟ بو گنج وترفده نومیدلری اولدن زیاده مقاوت اوله مز بر صورتده تلف نفسه سوق ایدن اسباب جدیده نك ماهیتی ندر ؟ بونی طوغریسی بنده یلیورم . فقط بگیا اوله کیلورکه شمدیکی کنجبار بزم یتشدیگمز و قتلرده اولدیغندن ده ایرکن عالم ایچنه قاریشوب غوغای معیشته مجبور اولیورلر . وقتیه مکتبلردن پک کچ جیقیلوردی . انسان یگرمی بش یاشنه قدر (مکتبلی) اوله رق، قالوردی . مکتبلی اوله رق، یعنی چوجق اوله رق قالور و کندولرینک آدم اولدقلری قطعاً خاطرلرینه کلمز ایدی . هر نه قدر بونلرک یالکز تحصیللریله اوغراشهرق استقباللرینی هیچ

نظر اهمیت آمدقلمی ادعا اولسه من ایسهده، بو بیوک چوچقلرده، بودرت دیوار آرسنده کی اخلاق وحسیاتده یلم نه درلو بر صفوت وار ایدی ! بونلر، اغفالات و دسایس ایله مشغول اولقی شویله طورسون، بونلرک نه دیمک اولدیغندن بیله دیه بیلورم که کلیاً خبرلری یوق ایدی . مکتبک او امر مخصوصه سنه اتباعله درسه دوام ایتمک، صنف کچمک صورتیله کندولرینی جریان احواله براقشسلر ایدی . مطمح نظرلرینک غایه سی (باقالوریه) (درجه نانیۀ تدریساتک صوگ امتحانی) اوله رق، آندن صکره عالم معیشتک کندولرینه نه کبی خصوصلر عرض ایده جگنی خاطرلرینه بیله گتورمزله، خلاصه مسعودانه یشارلر ایدی . اوت ! مالک اولدیغندن فضله بر شی آرزو ایتمک سعادت دیمکدر . سعادت حقیقه نامیله هرکسک آریوبده بوله مدینگی شی، آنحق قدرت ایله آرزو آرسنده حصول توازنن عبارتدر .

حتی دیه بیلورم که، احتراصات دخی هان هان کندولرنجه مجهولاتن ایدی . بزم وقتلرمزده مکتبلرده غزته اوقوغز، خارجک شماتت معیشتی مکتب قیوسنک اشیکنی آتایله مزیدی . واقعا شاگردانک بعض بیوکلری آدصره جمعیت بشریه نک احوال خصوصیه سندن بحث ایدرلر ایدی . فقط بو بحثلریده آاندن طوغمه کورلرک الواندن بحث ایدیشلری کبی کندی کوروب یابدقلمدن زیاده، طویوب ایشدکلری شیر اوزرینه ایدی . احتمال که بزم خیالاتمز براز غلیانی ایدی . فقط بوزق دکلدی . نسبتۀ اوصلی ایدک . بزم شبانمز یگرمی اوچ، یگرمی بش یاشمز قدر دوام ایدردی . حال بوکه شمیدیکی چوچقلر بو سسندن یک چوق اؤل خیالات . فعالانیه داخل اولورلر . ظن ایتمک بوده کندولری ایچون ابو برشی اولسون . بر چوق والدهلر طانورم که، اولادینک اون بش، اون آلتی یاشنده اکال تحصیل ایله شهادتنامه لرینی آلدیغنی کمال افتخار ایله سویلرلر . بنده آنلره شویله جواب ویریرم :

— صحیح بیتوردیمی مادام ؟ فقط مساعده کړله شونی عرض ایدیم که : بن بو ایشدن هم سزک، همده اوغلکز ایچون متأسف اولدم . دیلم که اوغلکز

يگر می یاشننده عسکره گیده جك . فقط او وقته قدر نه يابه جقسكز ؟ بو درت ، بش سینه ظرفنده ، مخدومكز (باقالوريه) سنی يك گنج ويرديگندن طولايي كندوسنی دهات زمانه دن قیاس ايله تبه دن طرناغه قدر مساماتندن سربستی و حیات تنفس ایدرك . يارسك قالدیرملری اوزرینه صالیوريله جك كه ، بویله قابنه صیغه میان بر آدم ايله سز بردرلو باشه چیقه میه جقسكز . يالكز ویره یاره — همدنه یاره یال — استمكن بشقه سزی تعییز ایدمه جك برشیی اولمسه نه ایسه . یاره جریحه سی موجب هلاك دكلدر . بر شیئه بگزمه دیله بیلور . فقط او غلگزلده ، باشلری هوا سنه ترك اولمش گنجلكرك یابدقلری علی العاده عقلسزلقلره اكتفا ایدمه جگندن ایتیمیسكز ؟ آه شمديكي چوجقلمز . — اصل فئالق بوراده — اسكی گنجلكركی متانت عقل ووجود صاحبی دكلدر . بو حال نره دن گلیور ؛ بنده یلم . فقط آنلرلده شو عمومی اولان وجود عصبي به اشتراك ایدمه جكلری شبهه سزدر .

طبیعی حکیمه مراجعت ایتیمیسكزدر . او غلگزی برایوجه معاینه ایتدكدن صكره سزه نه سويلدی . — بر شی دكل براز فقرالدم وار — دیدی دكلی ؟ قینه قینه خلاصه سی ، چليك شروبی ایچمسنی ، دكز حمامنه دوام ایتمسنی ، طاغلق محللرده ، قیرلرده گزوب طولانیمسنی توصیه ایلدی ؛ اویله دكلی ؟

آه فقرالدم ، فقرالدم . بو عادتا بو عصره مخصوص گبی بر خسته لق . يالكز وجودك قانسزلنی اولسه قائل ایدك . قولای دكلسه بیله ین بر چوجغك قوتی ، صلابت اعصابی اعاده ایتك نمكندر . فقط او كسیلش اولان غیرت معنویه یی نصل اعاده ایدم ، فقرالدم ، يالكز قانده او كوچك قرمزی كریاتك اكسیلسندن عبارت دكلدر . انسانلق ماكنه سنك اك مهم زنبركی اولان آرزوی غیرتك كسب ضعف ایتمیسدر . شمديكي چوجقلمز آرتق آرزو ایتك یلیورلر . آرتق آرزو ایتمگه طاقتلری قالماش . وجودلری قدرده عقللری قانسزلانش ، كسب ضعف ایلش . کیوشیوب عاقل اولمش . هنوز گنج ایكن اختیارلامشدر .

اصل شایان تأسف اولان جهت شوراسیدركه ، بو گنجلرده آرزو قدرتی ، یعنی قوه غریزه سعی و اقدام آزالدجه ، يك ایركن توسع ایتش اولان قوه مخیله دن

متولد حرص شان وهوس نفسانی اودرجه تزايد ایدیور . بو صورتله تمنیات ایله آنلری حیز فعله ایصال ایتک قابیلیتی آردی گتدیکجه آجیلور . آردلرنده نسبت قالمیور . شمعی نظر مطالعیه بر چوچق آلمکه، اون بش یاشنده اکمال تحصیل ایتمش (دها طوغریسی کندوسی اولیه ظن وادعا ایدیور) کندوسنه بر ایش ویا مأموریت آردیور . (یاخود سز اولیه ظن ایدیورسکتر) بیچاره والدهلر اوغللرینک بویله کافه صنوف تحصیلی اکمال ایتلرندن، اکثریا صنفلری ایکیشر ایکیشر کچدیگندن پک زیاده محظوظ ومفتخر اولورلر . شو ایشه بر ایوجه باقم! فرض ایدلمکه اوغلکتر غایت ذکی. و بین الاقران عرفانیله محسود بولنسون . شونیده اعتراف ایدرمکه، بعضاً بو ترفندلق کندوسی ایچون باعث سعادت اوله بیلور . ایرکن یوله جیقمش اولدینی ایچون یولده اکلنمکسزین دها اول منزل مقصوده واصل اوله بیلور . فقط بو شاذ قیلندندر . بز ایسه عمومیتدن بحث ایدیورز . او حالده اهلیتندن فضله بر ایش الده ایتک آرزوسنده بولنان، فقط یولده بالمجوریه تصادف ایدمکجه موانعه مقاومت ایدمکله اصلا قدرتی اولمیان وبالسوله بردنبره غلبان وهیجانه کله رک هان عقینده سونی ویرن و خلاصه کلام عادتا احوال واسبابک بازیجهسی اولان اوغلکتر اون آلتی یاشنده بر بیوک شهرک قالدیرملری اوستنده نه اولور ؟ یاخود دها طوغریسی تأمین استقبالی صرف مفوض دست- تصادف بولندینی جهته آتی ادراک ایدمز ایسه بوچوچقک عاقبت حالی نه اوله جقمز ؟ شوراسی دخی خاطرندن چیقارلاملیدرکه، بو نظریاتده بر مناسبتسز قادیله معامله ومعاشقه خصوصی داخل حساب ایدلماشدر . حال بوکه اکثریا واقع اولان بو حال، چوچقک تجربه سزلگی، ضعیف جهتیله کندوسنی تسخیر ایدرک، هر درلو افسادانه مستعد بولنان بو بیچاره عاجلکده انصلسه قالدیش اولان بقیه قدرت و فعالیتده محو ایدوب گیدر .

بکما اعتماد ایدلملیدرکه، ناقابل ایضاح گوریلان بو اتحارلرک قسم اعظمی، دماغک پک طائی خیال وخولیالر ایله مشحون بولندینی بر چاغده حرص وهوس وچوچقجهسنه رؤیالر ایله بو آرزو وتمنیک الده ایدلمی ایچسون حاز اولدقلری

خاصه قابلیت ايله قدرت معنويه آرمه سنده کی موازنه نك شاشیروب غائب اولمىندن
ایلرو کلمکده در .

ایلك چاریدقلى مانعه ده غیرتلى همان بالکلیسه منکسر اوله رق قوللری
صارقیور . یاس و فتور سراپا کندولرینی استیلا ایدیور . دنیایه کندولری قدر
بدبخت بر شخص کلمدیگنه قدر ادعاره قالدیشیورلر . اصل قباحتلی ینه محضا
کندولری اولدیغی حالده جمعیت بشریه یی ، تصادفی ، احوال و اسبابی ، خلاصه
شخصلرندن بشقه هرشیئی اتهام و تقبیح ایدیورلر . در حال مذهب بدینییه امتساک
ایدرك « بو حیات نه یه یارار بر آن اول ایتلیدر » دیه ناله زن اولیورلر . و اگر
هوای محیط و احوال و اسباب دخی تصادفی اوله رق کندى و اهمه لرینی تأیید
ایده جك صورتده اولورسه ، آرتق کندولرینه ناقابل تحمل بر بارگران حکمنی
آلان بو حیاته بر (ره و ولور) ضربه سیله خاتمه چکیورلر .

اگر بو دنیاده سعادت و شرف آنحق کندو باغچه سنی اکوب بیچمکدن عبارت
بولندیغنی آگلایه بیله جك بر سن و مزاجده بولنمش اولسه لر ایدی بر ره و ولور
یرینه ، اللرینه بر قازمه ، بر بل آلورلر ایدی .

فرانسیس سارسه

اسکندر زاده فرید

